

SLDB na konferenci regionálního rozvoje

Podruhé ve své krátké historii uspořádala Vysoká škola regionálního rozvoje mezinárodní konferenci, kde zástupci různých institucí veřejné správy, univerzit, ale také podnikatelů debatovali o regionálním rozvoji. A podruhé u toho nechyběl ani zástupce Českého statistického úřadu – tentokrát s aktuálním příspěvkem na téma Připravované výstupy Sčítání lidu, domů a bytů.

Foto: archiv Vysoké školy regionálního rozvoje.

Spolupráce s Vysokou školou regionálního rozvoje (VŠRR) odstartovala na jaře 2008 podpisem smlouvy mezi předsedou ČSÚ a rektorem VŠRR. Od počátku se počítalo s tím, že zástupci ČSÚ budou na akcích školy prezentovat zajímavé výstupy svých aktivit.

Na jaře 2010 na první konferenci vystoupil Eduard Durník s prezentací o roli ČSÚ při podpoře regionálního rozvoje. Zmínil se o zdrojích dat regionální statistiky, o zkušenostech s analytickou a konzultační činností kolegů informačních služeb ČSÚ v krajích i o dostupnosti dat na webu.

Letošní druhý ročník konferenční mohli zájemci opět absolvovat v multimediálním sále libereckého krajského úřadu. Za účasti hejtmána Libereckého kraje S. Eichlera a rektora VŠRR K. Vránka byla vedle tradiční problematiky regionálních rozdílů aktuálním tématem

Bezpečnost v regionálním rozvoji. V bloku zaměřeném na regionální disparity představil zkušený analytik pardubické pobočky ČSÚ Petr Dědič možnosti využití výsledků Sčítání lidu, domů a bytů 2011 a podal základní informace o připravovaných publikacích i o nabídce výstupů na webových stránkách. Upozornil, že výsledky SLDB 2011 budou postupně uvolňovány v několika etapách.

Předběžné výsledky

První výsledky sčítání očekáváme na přelomu roku 2011 a 2012. Bude vydána série publikací nazvaných Předběžné výsledky v České republice a v jednotlivých krajích. Čtenáři se dozvědí, kolik je v jednotlivých krajích, okresech nebo správních obvodech obcí III. stupně osob s trvalým nebo dlouhodobým pobytem a budou

moci porovnat podíly mužů a žen v základních věkových skupinách. Unikátními budou informace o podílu cizinců, rodáků, věřících či zastoupení národností mezi nimi. Zjistí, kolik osob má různý stupeň vzdělání. Rovněž se objeví první čísla o počtech obydlených či neobydlených domů včetně důvodů neobydlenosti.

Specifikem publikací s předběžnými výsledky bude šance porovnat aktuální údaje s daty předchozích sčítání až od roku 1961.

Definitivní výsledky

V roce 2011 budou výsledky SLDB posuzovány také z hlediska tzv. místa obvyklého pobytu. Zpracování podrobných informací o obyvatelstvu, domácnostech, domech a bytech bude dokončeno v průběhu roku 2012, ale některé specifické statistické výstupy týkající se dojížděkových proudů zřejmě až v roce 2013. ČSÚ počítá s produkcí řady

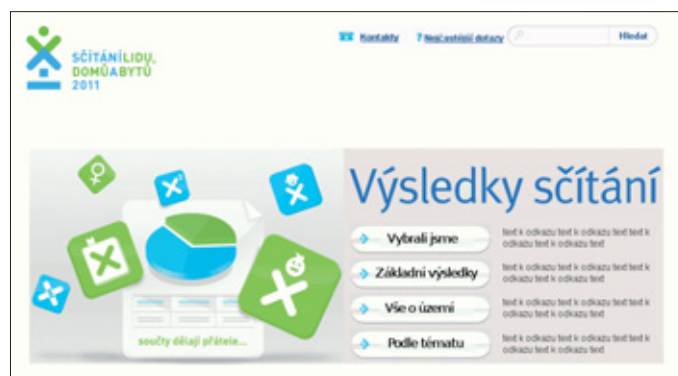
elektronických publikací. Naváže na dobré zkušenosti z minulých sčítání a k dispozici budou souhrnné profily územních celků až do úrovně částí obcí a základních sídelních jednotek.

Jako novinka v nabídce ČSÚ se objeví souhrnné publikace Základní výsledky v ČR a jednotlivých krajích, které shrnou pro nejširší veřejnost základní fakta zjištěná při SLDB 2011.

Další typy výstupů

Pro účely mezinárodního srovnání definoval Eurostat datové sady mezinárodně srovnatelných údajů, tzv. hyperkrychle. Vytvořit si vlastní mezinárodní srovnání výsledků cenzu si pak budou moci všichni uživatelé webové aplikace sami.

Zejména ministerstva, krajské, městské a obecní úřady, ale i univerzity budou moci požádat o vytvoření dalších ad hoc výstupů nad rámec předběžných a definitivních

Návrh veřejného portálu.

výsledků. Využijí se k tomu rovněž metody anonymizace.

Výsledky na webu

Základním prostředkem, jak se seznámit s výsledky SLDB, budou webové stránky ČSÚ. Stránka www.scitani.cz bude obsahovat i speciální odkaz na stránky s aktuálními výsledky, tzv. veřejný portál SLDB.

Uživatelé se budou moci dostat k výsledkům prostřednictvím několika nabídek.

Stránka Základní výsledky bude obsahovat výběr nejdůležitějších informací za ČR nebo vybraný kraj.

Vše o území nabídne stránka obsahující rozsáhlý výběr základních faktů o libovolném kraji, okrese, správním obvodu obcí III. stupně, městu nebo městské části, dále pak o libovolné obci včetně jejich částí nebo základní sídelní jednotce. Pokud nebude výstup dostatečný, může uživatel v nabídce Moje území požádat o další ukazatele.

Na stránce Podle tématu bude moci uživatel zkoumat konkrétní tematickou oblast, tedy informace za obyvatelstvo, domy, byty, do-

mácnosti, dojíždku, případně prohlížet časové řady. K dispozici bude mít rozsáhlou nabídku předdefinovaných tabulek, jednoduchých grafů a kartogramů.

Stránka Vybrali jsme bude připravena jednak pro milovníky zajímavosti nebo extrémů, ale najdeme zde i nejaktraktivnější a nejžádanější informace ze SLDB.

SLDB a regionální rozvoj

Na závěr prezentace hovořil Petr Dědič o možnostech využití data ze sčítání lidu při plánování a měření úrovně a dynamiky regionálního rozvoje.

Srovnatelnost dat v čase je zásadně ovlivněna novým přístupem ke zpracování výsledků. Hledisko obvyklého pobytu nebylo v minulosti zohledněno, nejsou k dispozici srovnatelná data a není je možné zpětně odvodit.

Oproti tomu budeme mít příležitost poprvé posoudit vedle sebe informace o populaci podle místa trvalého (tedy registrovaného) pobytu a obvyklého (deklarovaného) pobytu. Očekáváme, že nové údaje přinesou věrnější obraz skutečné reality o strukturách obyvatel podle

SLDB a regionální rozvoj 1

- **Problém srovnatelnosti dat**
  - Zpracování výsledků podle místa obvyklého pobytu ovlivní srovnatelnost dat o obyvatelstvu (vč. dojíždky), domácnostech, obydenosti domů a bytů
- **2 základní koncepty**
  - Trvalý pobyt – na základě údajů z registrů, méně odpovídá realitě, **možnost srovnání v čase**
  - Obvyklý pobyt – reálnější data, málo zkušeností v ČR, možnost lépe srovnávat v „evropském“ kontextu, **možnost srovnání území**
- **Možnost zpracování výstupu nad rámec předběžných výsledků**
  - Požadavky budou posouzeny z hlediska metodiky SLDB

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD
www.czso.cz

různých hledisek. Sčítání bude i příležitostí posoudit kvalitu registrů a evidencí veřejné správy. Významná je i daleko lepší možnost mezinárodního srovnání získaných dat.

Za vhodné ukazatele pro posuzování regionálních disparit lze považovat zejména podrobné struktury obyvatel podle věku, vzdělání, národnosti, ekonomické aktivity nebo převažující činnosti. Široké využití najdou i informace o kvalitě bytového a domovního fondu a technické vybavenosti domů a bytů. Zcela unikátní a nenahraditelné informace pak přinese závěrečné zpracování a podrobná analýza dojíždkových proudů. Do-

zvíme se, jak velké jsou skupiny dojíždějících do škol nebo do zaměstnání, jak často a jakým způsobem se dopravují.

Další vystoupení

Zejména v úvodní části konference byla vystoupení ovlivněna neblahými událostmi loňského roku, kdy byl Liberecký kraj zasažen ničivými povodněmi. Zazněla zde například vystoupení ředitele Hasičského záchranného sboru nebo zástupce oddělení krizového řízení Libereckého kraje.

Ředitel odboru MMR J. Postránecký se vrátil k problematice živelných pohrom jako novému „tématu“ regionálního rozvoje a záměru posílit preventivní funkci regionální politiky. V části věnované regionálním disparitám opět vystoupil analytik VŠRR V. Kupka, který se zamýšlel nad tématem podceňování příčin regionálních disparit. O projektu „zelené péče“ s dopadem na snížení sociálních nákladů mluvila M. Fázíková z univerzity v Nitře.

Autoři jednotlivých vystoupení budou své poznatky publikovat ve sborníku, který VŠRR následně vydá pro potřeby studentů i odborné veřejnosti.

Foto: archiv Vysoké školy regionálního rozvoje.